

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område
nr. N29 Dråby Vig

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.

2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. N29 Dråby Vig

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Strandeng ved Dråby Vig

Foto: Henrik Schjødt Kristensen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område nr. N29 *Dråby Vig* og vedrører Naturstyrelsens arealer på ca. 39 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til driftsplanen og det tilhørende naturplejeark, som kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

På baggrund af nærværende plejeplan udarbejdes et naturplejeark, der er et bilag til enhedens driftsplanlægning, hvor de specifikke plejetiltag vil være beskrevet på lokalitetsniveau, med bl.a. angivelse af naturtilstand, plejemål, plejetiltag, udløb og prioritering (tidsfølge).

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

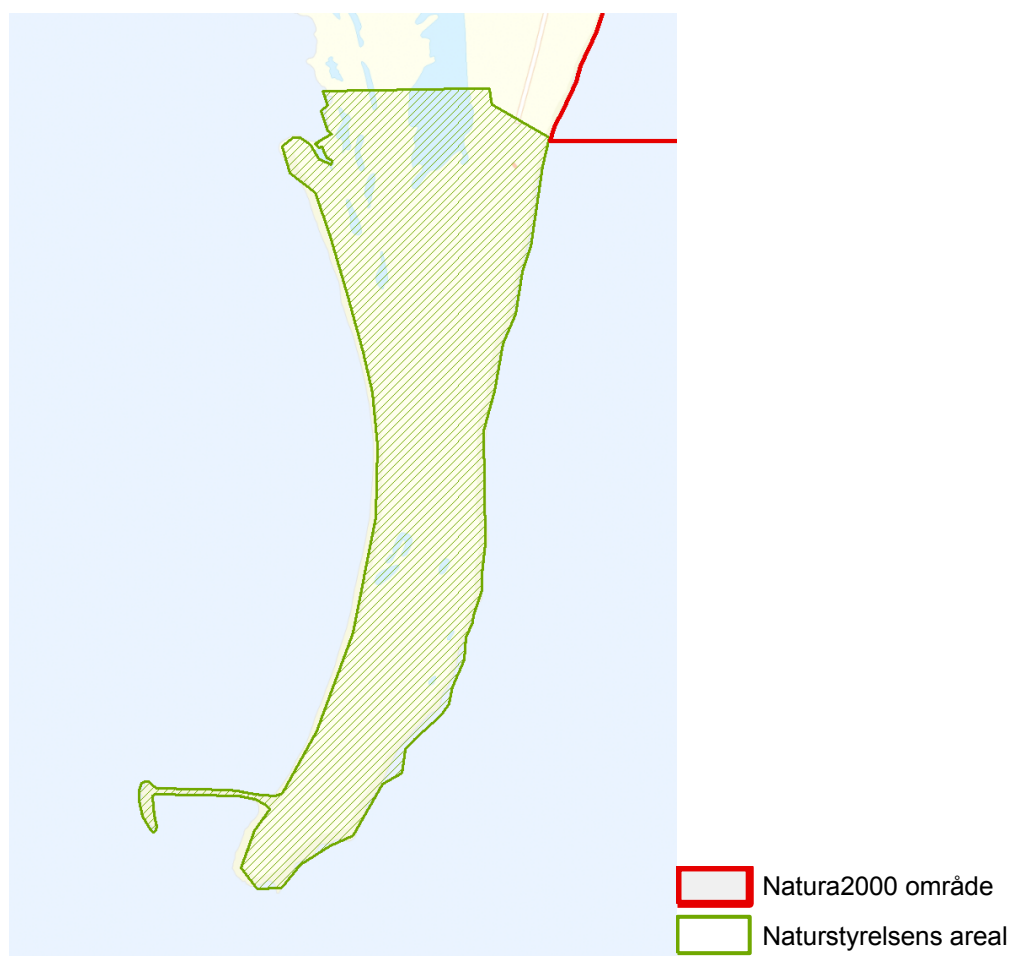
2. Områdebeskrivelse

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: strandeng, surt overdrev og spættet sæl samt trækfuglen hjejle og ynglefuglene klyde og havterne.

Natura 2000-området har et areal på 1.678 hektar. Området består primært af store lavvandede fjordområder, der afgrænses mod land af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græsvegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes et kystparti med stenet bund, som er en del af et krumodde-system. De store arealer med strandenge er vigtige for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne og de lavvandede områder i Dråby Vig udgør en vigtig rasteplads for lysbuget knortegås. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

Natura 2000-området har et areal på 1.678 ha, hvoraf 84 % udgøres af hav, og ca. 39 ha er ejet af Naturstyrelsen. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H29 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F26.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1330	Strandeng	14,4
2130	Grå/grøn klit	1,0
1220	Strandvold med flerårige	3,7
6230	Surt overdrev	16,5
Hovedtotal		35,7

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Klyde (Y) (F26)
- Havterne (Y) (F26)
- Hjejle (T) (F26)

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede 2 plejetiltag, der indebærer indsatser på for de lysåbne arealer.

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopførelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	2	Gennemførte indsatser (areal)	35 ha	100 %
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	0	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0 ha	0 %

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

I området er ovennævnte plejetiltag gennemført, til sikring af den sammenhængende lysåbne natur og plejemålene vurderes at være nået. Alle habitatnaturtyperne i udpegningsgrundlaget vurderes overordnet at have haft gavn af plejen der har medvirket positivt i forhold til målet om at sikre en gunstig bevaringsstatus.

Området er et meget stabilt naturområde, hvor der på styrelsens arealer har været græsning på, før sidste planperiode. Græsningen er ekstensiv sommergræsning og sikrer levesteder til hjejle og havterne og til trækgæster som klyde.

Konkrete erfaringer

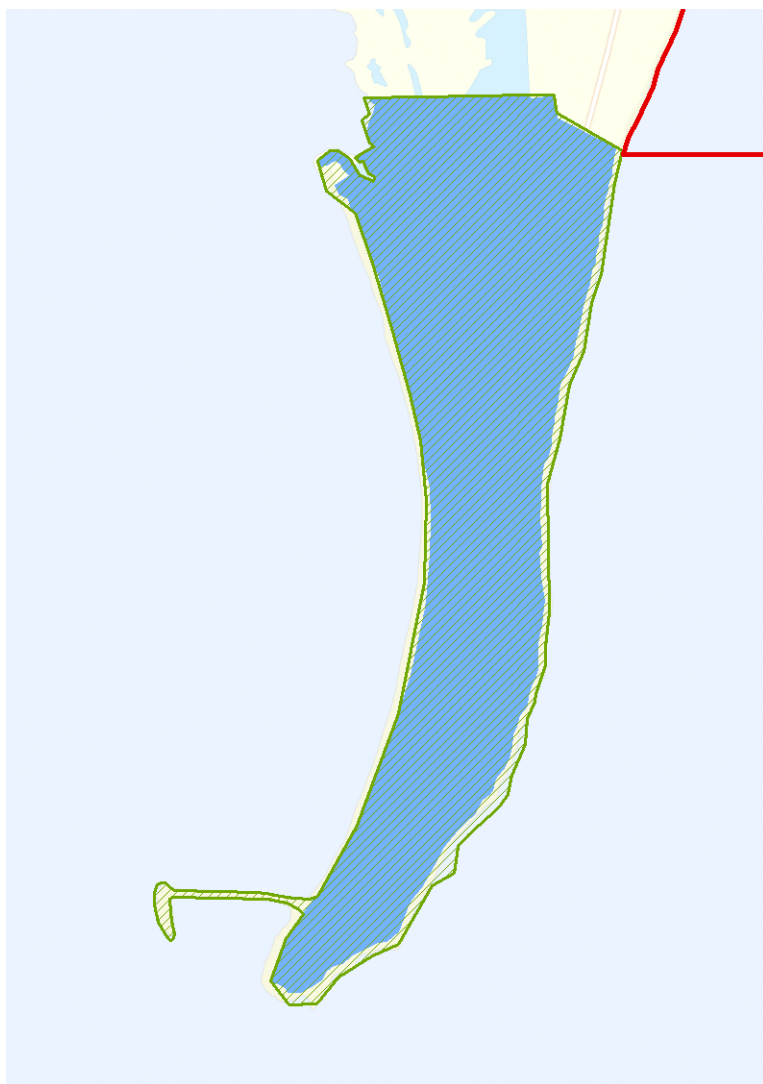
Levestedet for klyde er i moderat tilstand, og levestedet for havterne er i ringe tilstand. Det skyldes primært tilgængelighed for ræv. Strandengene har en god hydrologi og en fin struktur.

Græsningstrykket har svinget meget igennem årene, men græsses nu på et fint niveau.

Der forekommer få og spredte tilfælde af den invasive art rynket rose, som formentligt er spredt fra nabo ejendommens læhegn.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal
- Lysåbne habitatnaturtyper med planlagt indsats
- Lysåbne habitatnaturtyper uden planlagt indsats

- Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen strandeng med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. I naturplejearket der ligger som bilag til driftsplanen fremgår Naturstyrelsens vurdering af plejebehovet for de løbende samt enkeltstående plejetiltag, herunder med en angivelse af lokaliteten, en prioritering af tidsfølgen på plejetiltagene, naturtilstanden og plejebehovet.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på strandengene, jf. nedenstående skema.

Tabel e: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Naturtypebevarende pleje	3,7
	1330	Strandeng	Naturtypebevarende pleje	14,4
	6230	Surt overdrev	Naturtypebevarende pleje	16,5
	2130	Grå/grøn klit	Naturtypebevarende pleje	1,0

Tabel f: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Græsning	Eksisterende	3,7
	1330	Strandeng	Græsning	Eksisterende	14,4
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	11,0
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	16,5
Bekæmpelse af invasive arter			Nyt	16,5	
2130	Grå/grøn klit	Græsning	Eksisterende	1,0	

I tabel f er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Tabel g: Planlagte enkeltstående plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)				Omfattet af eksisterende planlægning	Total
	Naturtype	Plejetiltag			
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Hegning	Eksisterende	3,7
	1330	Strandeng	Hegning	Eksisterende	14,4
	6230	Surt overdrev	Hegning	Eksisterende	16,5
	2130	Grå/grøn klit	Hegning	Eksisterende	1,0

I tabel g er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet.

Af hensyn til klyde, havterne og hjejle bliver der forsat græsset. Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for stavsild, spættet sæl og odder end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

- De kortlagte levesteder for havterne og klyde inden for Natura 2000-området bringes til eller fastholdes i tilstandsklasse I eller II. Levestedernes geografiske placering fremgår af basisanalysen for området.
- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestand på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levesteder for arten hjejle som trækfugl i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arten. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurdering baseres på en konkret vurdering.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område nr.N29 Dråby Vig

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: strandeng, surt overdrev og spættet sæl samt trækfuglen hjejle og ynglefuglene klyde og havterne.

Natura 2000-området har et areal på 1.678 hektar. Området består primært af store lavvandede fjordområder, der afgrænses mod land af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græsvegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes et kystparti med stenet bund, som er en del af et krumodde-system. De store arealer med strandenge er vigtige for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne og de lavvandede områder i Dråby Vig udgør en vigtig rasteplads for lysbuget knortegås. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene.

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen strandeng med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1330	Strandeng	14,4
2130	Grå/grøn klit	1,0
1220	Strandvold med flerårige	3,7
6230	Surt overdrev	16,5
Hovedtotal		35,7

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i de følgende tabeller.

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Naturtypebevarende pleje	3,7
	1330	Strandeng	Naturtypebevarende pleje	11,0
			Naturtypebevarende pleje	3,4
	6230	Surt overdrev	Naturtypebevarende pleje	16,5
	2130	Grå/grøn klit	Naturtypebevarende pleje	1,0

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Græsning	Eksisterende	3,7
	1330	Strandeng	Græsning	Eksisterende	14,4
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	11,0
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	16,5
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	16,5
	2130	Grå/grøn klit	Græsning	Eksisterende	1,0

Tabel IV: Planlagte enkeltstående plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Hegning	Eksisterende	3,7
	1330	Strandeng	Hegning	Eksisterende	14,4
	6230	Surt overdrev	Hegning	Eksisterende	16,5
	2130	Grå/grøn klit	Hegning	Eksisterende	1,0

I tabel III og IV er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets lysåbne naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget.

Af hensyn til klyde, havterne og hjejle bliver der forsat græsset. Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for stavsild, spættet sæl og odder end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- De kortlagte levesteder for havterne og klyde inden for Natura 2000-området bringes til eller fastholdes i tilstandsklasse I eller II. Levestedernes geografiske placering fremgår af basisanalysen for området.
- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestand på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levesteder for arten hjejle som trækfugl i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arten. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurdering baseres på en konkret vurdering.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddingård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk